

ANTI-PESTPROTOCOL

Pestprotocol

Ik sta alleen, heel erg alleen
mijn tranen te bedwingen
het is zo vals wat jij nu doet
jij zegt gemene dingen
Je hebt mij zo alleen gemaakt
door onzin uit te kramen
ik wilde dat jouw mooie smoel
nu nat was van mijn tranen
Ik wil je krabben, bijten, slaan
je kwetsen zoals jij mij deed
dat het lachen je zal vergaan.

Dit PESTPROTOCOL heeft als doel dat alle kinderen zich bij ons op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Uitgangspunt

De basis van dit pestprotocol is onze visie; respect voor ieders eigenheid. Ieder kind en iedere volwassene is goed zoals hij is. Vanuit dit respect kunnen we elkaar aanspreken op ongewenst gedrag. Dit uitgangspunt betekent ook, dat we op die manier een gezond pedagogisch klimaat kunnen creëren, wat een belangrijke element is in het voorkomen van pesten. Als leerkrachten geven wij het voorbeeld door elk kind met respect te behandelen.

Wat verstaan we onder pesten?

- ❖ De term "**pesten**" betekent elk gedrag onder de vorm van gedragingen, woorden, gebaren met als doel de waardigheid van de andere aan te tasten of een vijandige of kwetsende omgeving te creëren. Het gaat over iemand bewust willen kwetsen, zonder dat er sprake is van wederkerigheid. Het moet dus niet verward worden met een wederzijds conflict of vriendschappelijke plagerijen.
- ❖ De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- ❖ altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- ❖ zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- ❖ een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- ❖ briefjes doorgeven
- ❖ beledigen
- ❖ opmerkingen maken over kleding
- ❖ isoleren
- ❖ buiten school opwachten, slaan of schoppen
- ❖ op weg naar huis achterna rijden
- ❖ naar het huis van het slachtoffer gaan
- ❖ bezittingen afpakken
- ❖ schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- ❖ Een problematische thuissituatie
- ❖ Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- ❖ Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- ❖ Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- ❖ Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Vanuit bovenstaand uitgangspunt proberen wij pesten zoveel mogelijk te voorkomen. Toch bestaat ook de mogelijkheid op onze school, dat er gepest wordt. Wij willen dit onder ogen zien en pesten op onze school serieus aanpakken. Vandaar dit protocol.

Voorwaarden

Om pesten aan te kunnen pakken zijn de volgende voorwaarden nodig:

- ❖ Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep, de zgn. meelopers), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- ❖ De school probeert het pesten bespreekbaar te maken. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, wordt het onderwerp pesten regelmatig met de kinderen besproken.
- ❖ Als pesten optreedt, kunnen leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat signaleren en zij nemen duidelijk stelling.
- ❖ Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- ❖ Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van de vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

OMGAAN MET PESTEN: PREVENTIEVE AANPAK

- ❖ Op school stellen we regelmatig een onderwerp rondom het thema pesten in de kring aan de orde. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen aan de orde komen.
- ❖ Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- ❖ Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd.
- ❖ Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

Als uitgangspunt hanteren we de volgende stelregels:

STELREGEL 1

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

- ❖ je mag niet klikken, maar.....
als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

STELREGEL 2

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

STELREGEL 3

Als jij of een ander kind gepest wordt, dan vertel je dat aan de leerkracht.

STELREGEL 4

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. Door het hanteren van eenzelfde aanpak zal de effectiviteit het meest optimaal zijn.

REGELS DIE GELDEN IN ALLE GROEPEN

- ❖ 1. Je stoort elkaar niet.
- ❖ 2. Je hebt zorg voor elkaar: Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden en help elkaar waar dat nodig is. In feite kun je alle pestgedrag hier onder vatten.
- ❖ 3. Je hebt zorg voor de omgeving.

Deze basisregels kunnen worden uitgewerkt in meer concrete afspraken, die samen met de kinderen gemaakt kunnen worden.

Verder zijn er duidelijke pleinregels vastgesteld. Dit omdat de pleindienst door ouders en mensen van de TSO wordt ingevuld. Deze regels hangen duidelijk zichtbaar voor iedereen in het halletje. Onder bijlage 1 zijn alle geldende school - pleinregels weergegeven.

OMGAAN MET PESTEN: AANPAK VAN PESTGEDRAG

Voor de aanpak van ruzies en pestgedrag hanteren we de volgende vier stappen:

STAP 1:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

STAP 4:

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Veiligheid speelt hierbij een belangrijke rol; gesprekken met een consequente pester vinden buiten de groep plaats. Ook worden incidenten genoteerd op het incidentenblad, wat elke leerkracht in zijn logboek heeft. Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de derde melding in de map worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie-pestgedrag. De leerkracht maakt een inschatting van de situatie en besluit al dan niet een incidentenregistratie te doen. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, in overleg met de ouders ende IB-er.

ALLE PARTIJEN ERBIJ BETREKKEN

Dat betekent, dat je als leerkracht een gesprek hebt met de ouders van het gepeste kind, en met de ouders van de pester.

Ook praat de leerkracht met de andere kinderen van de groep: de meelopers en de zwijgende groep. Het is belangrijk om deze kinderen bewust te maken van hun aandeel, en ze alternatieven aan te reiken voor hun gedrag. Bijv. andere leerlingen aanspreken op hun gedrag, of een leerkracht inschakelen.

Ook kan de leerkracht een sociogram maken en proberen de sociale relaties in de klas te beïnvloeden.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING

Bij de begeleiding van het gepeste kind kun je de volgende mogelijkheden gebruiken:

- ❖ Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- ❖ Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- ❖ Huilen of heel boos worden is vaak juist een reactie die de pester wil uitlokken. De leerling laten inzien, dat je op een andere manier kunt reageren.
- ❖ Zoeken en oefenen van ander gedrag, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- ❖ Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- ❖ Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- ❖ Sterke kanten van de leerling benadrukken
- ❖ Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt

BEGELEIDING VAN DE PESTER

Bij de begeleiding van de pester kun je als leerkracht aan de volgende mogelijkheden denken:

- ❖ Pesten is verboden: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- ❖ Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- ❖ Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- ❖ Excuses aan laten bieden. Afhankelijk van de situatie zal dit gebeuren in de groep of afgezonderd van de groep. Veiligheid speelt hierbij weer een belangrijke rol.
- ❖ In laten zien welke sterke (leuke) kanten het gepeste kind heeft.
- ❖ Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- ❖ Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- ❖ Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- ❖ Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

ADVIEZEN AAN OUDERS

Ouders van gepeste kinderen:

- ❖ Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- ❖ Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken. Het is wenselijk de school op de hoogte te brengen van pesterijen buiten school.
- ❖ Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- ❖ Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- ❖ Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- ❖ Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt
- ❖ Het gepeste kind niet overbeschermen door het bijvoorbeeld naar school te brengen of door de houding aan te nemen 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Ouders van pesters:

- ❖ Neem het probleem van uw kind serieus.
- ❖ Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- ❖ Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- ❖ Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- ❖ Besteed extra aandacht aan uw kind.
- ❖ Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- ❖ Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- ❖ Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- ❖ Besteed extra aandacht aan uw kind.
- ❖ Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- ❖ Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- ❖ Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- ❖ Geef zelf het goede voorbeeld.
- ❖ Leer uw kind voor anderen op te komen.
- ❖ Leer uw kind voor zichzelf op te komen, met respect voor anderen.

Leerkrachten en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit ANTI-PESTPROTOCOL

In het schoolgebouw:

- ❖ We lopen in de school (school is een wandelgebied, rennen doe je buiten en binnen niet!)
- ❖ We hangen onze jas netjes aan de kapstok
- ❖ De tassen hangen aan de kapstok of liggen in de wasmand
- ❖ We houden de school netjes: rommel hoort in de prullenbak
- ❖ We houden de wc netjes. Per groep mag er 1 jongen of meisje naar de wc
- ❖ Na het plassen gaan we onze handen wassen
- ❖ In de gemeenschapsruimte en bij de computer wordt rustig gewerkt. Een andere groep mag er geen last van hebben.

Pauzeregels:

- ❖ Om 8.30 en om 13.00 uur gaat de bel
- ❖ De leerlingen van groep 3 t/m 8 hebben pauze van 10.00 tot 10.15 uur
- ❖ De leerlingen van groep 3 t/m 8 eten 5 min. voordat de pauze begint in de klas
- ❖ Wanneer de bel gaat, doen we rustig onze jas aan
- ❖ Als de bel gaat, gaan we op de plek staan bij de voordeur waar je groep moet staan
- ❖ We wachten buiten tot we worden opgehaald door de leerkracht.
- ❖ We gaan direct naar de klas en gaan daar netjes op onze eigen plek zitten
- ❖ Als het regent, blijven we in de klas en mogen we tekenen of een spelletje pakken
- ❖ Voetballen in de pauze is toegestaan. Groep 3 t/m 5 voetballen op het grasveld bij het klimrek. Groep 6 t/m 8 voetballen op het grasveld naast de gymzaal

Pleinregels

- ❖ Ik loop met mijn fiets aan de hand op het plein. Ik zet mijn fiets in het fietsenhok en ik speel niet tussen de fietsen. Groep 3 t/m 8 mogen niet langs het kleuterplein
- ❖ Skelters horen in het fietsenhok
- ❖ Voordat de bel gaat, mogen we niet naar binnen
- ❖ We houden het plein netjes. Rommel gooien we in de prullenbak
- ❖ We voetballen niet op het schoolplein voor schooltijd in de ochtend
- ❖ De pleinwacht beslist of je mag voetballen in de pauze, dit kun je zien aan de kleur van het voetbalbordje dat voor het raam hangt
- ❖ De steps mogen alleen gebruikt worden op het schoolplein
- ❖ We spelen niet in de bosjes en we komen niet voorbij de paaltjes
- ❖ We mogen niet op het dak komen van de school / gymzaal
- ❖ We ruimen het speelgoed op als we er mee gespeeld hebben
- ❖ We mogen alleen sneeuwballen gooien op het voetbalveldje